

REFERAT DE APROBARE

1. Titlul proiectului de act normativ:

Hotărâre privind aprobarea Normelor metodologice privind funcționarea Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal, selecția, desemnarea și atribuțiile operatorilor de calculator ai birourilor electorale ale secțiilor de votare

2. Motivul emiterii actului normativ

2.1. Descrierea situației actuale

Potrivit dispozițiilor art. 114 alin. (1) din Legea nr. 115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, cu modificările și completările ulterioare, respectiv ale art. 110 alin. (1) din Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, cu modificările și completările ulterioare, Autoritatea Electorală Permanentă, cu sprijinul Serviciului de Telecomunicații Speciale și al Institutului Național de Statistică, asigură implementarea și gestionarea Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal, pe baza datelor și informațiilor din Registrul electoral, Registrul secțiilor de votare și listele electorale complementare.

De asemenea, în conformitate cu prevederile art. 114 alin. (2) din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare și art. 110 alin. (2) din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare, Normele metodologice privind funcționarea Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal, selecția și desemnarea operatorilor de calculator ai birourilor electorale ale secțiilor de votare se aprobă prin hotărâre a Autorității Electorale Permanente.

Prin Hotărârea Autorității Electorale Permanente nr. 9/2015 publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 812 din 2 noiembrie 2015, au fost aprobate Normele metodologice privind funcționarea Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal, selecția și desemnarea operatorilor de calculator ai birourilor electorale ale secțiilor de votare.

Ulterior, Normele metodologice menționate au fost modificate și completate prin hotărârile Autorității Electorale Permanente nr. 15/2016, nr. 41/2016 și nr. 7/2019.

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (2) din Normele metodologice, acestea se aplică la alegerile locale și parlamentare.

La data de 28 iulie 2019 a intrat în vigoare Legea nr. 148/2019 pentru modificarea și completarea unor acte normative în materie electorală, Sistemul informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal (SIMPV) urmând a fi utilizat la toate tipurile de alegeri și referendumuri.

Totodată, prin modificările și completările aduse Legii nr. 370/2004 privind alegerea Președintelui României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin Legea nr. 148/2019, au fost reglementate, printre altele, următoarele:

- întocmirea de liste electorale permanente în străinătate, cuprinzând alegătorii care au formulat cereri de înregistrare în Registrul electoral ca alegător în străinătate și posibilitatea înființării de secții de votare potrivit acestor înregistrări;

- generarea listelor electorale suplimentare din străinătate în format electronic, în mod automat, pe baza datelor înregistrate în SIMPV;

- preînregistrarea în SIMPV a datelor personale ale alegătorilor care au formulat cereri pentru votarea cu urna specială, urmând ca datele personale să fie înregistrate definitiv în SIMPV pe baza semnăturilor din extrasul din listele electorale;

- asigurarea de către operatorii de calculator, în condițiile stabilite prin hotărâre a Autorității Electorale Permanente, a înregistrării video-audio neîntrerupte a operațiunilor efectuate de către membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare pentru numărarea voturilor.

Prin Hotărârea Guvernului nr. 485/2019 a fost stabilită ziua de duminică, 10 noiembrie 2019, ca dată a alegerilor pentru Președintele României din anul 2019.

Potrivit comunicării Ministerului Afacerilor Externe, se estimează, la acest moment, înființarea a aproximativ 900 de secții de votare în străinătate și un număr mediu de 6 membri/secție de votare care vor îndeplini atribuțiile specifice operatorilor de calculator.

În acest context, este necesară o actualizare a Normelor metodologice menționate în concordanță cu modificările aduse legislației primare în materie electorală.

2.2. Schimbări preconizate

Prezentul proiect reglementează, în principal, următoarele:

a) funcționalitățile SIMPV:

- facilitează verificarea îndeplinirii condițiilor prevăzute de lege pentru exercitarea dreptului de vot;

- semnalează cazurile în care datele de identificare ale alegătorilor care se prezintă la vot figurează deja ca fiind înscrise în SIMPV;

- semnalează cazurile în care, potrivit evidențelor prevăzute de art. 4, persoanele care se prezintă la vot nu au drept de vot sau figurează cu interdicții de exercitare a dreptului de vot;

- semnalează cazurile în care alegătorii au votat prin corespondență;

- semnalează cazurile în care este posibil ca actele de identitate ale alegătorilor să se afle în afara perioadei de valabilitate;

- asigură indicarea poziției la care alegătorul este înscris în lista electorală permanentă;

- urmărește unicitatea înscrierii în listele electorale;

- asigură preluarea pe un dispozitiv electronic a semnăturilor alegătorilor care votează în străinătate;

- generează listele electorale suplimentare electronice la secțiile de votare din străinătate;

- agregă date statistice privind prezența la vot;

- asigură transmiterea de mesaje și informații ale birourilor electorale sau ale autorităților și organismelor prevăzute de lege.

b) procedura de urmat în cazul disfuncționalității SIMPV;

c) condițiile de înregistrare video-audio neîntreruptă a operațiunilor efectuate de către membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare pentru numărarea voturilor;

d) selecția, desemnarea și atribuțiile operatorilor de calculator ai birourilor electorale ale secțiilor de votare.

Totodată, se stabilesc evidențele pe baza cărora se constituie SIMPV:

- Registrul electoral;
- listele electorale permanente din țară, listele electorale permanente din străinătate, listele electorale permanente pentru votul prin corespondență, listele electorale speciale și/sau listele electorale complementare, după caz;
- Registrul secțiilor de votare;
- evidența alegătorilor care au livrat documentele de vot prin corespondență către birourile electorale competente în termenul prevăzut de lege;
- lista persoanelor cărora li s-a interzis exercitarea dreptului de vot și lista persoanelor puse sub interdicție judecătorească.

În același timp, se propune reglementarea elementelor principale ale SIMPV, respectiv:

- sistemul informatic central;
- aplicația informatică pentru verificarea dreptului de vot (ADV);
- centrul de suport tehnic;
- infrastructura de comunicații;
- terminalele informatice din secțiile de votare;
- terminalele informatice din birourile electorale pentru votul prin corespondență;
- terminalele telefonice distribuite președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare din țară.

De asemenea, se propun activitățile ce trebuie realizate de către Serviciul de Telecomunicații Speciale pentru dezvoltarea și implementarea SIMPV, precum și elaborarea de către Direcția generală sistemul informațional electoral național din cadrul Autorității Electorale Permanente, în colaborare cu Serviciul de Telecomunicații Speciale, a procedurilor și instrucțiunilor privind măsurile de securitate în legătură cu gestionarea și utilizarea SIMPV.

În același timp, sunt prevăzute condițiile pe care trebuie să le îndeplinească persoanele care doresc să fie operatori de calculator ai birourilor electorale ale secțiilor de votare, procedura de depunere a cererilor, evaluarea și desemnarea operatorilor, modalitatea de acces a acestora în interfața ADV, măsurile care trebuie întreprinse de operatori în preziua votării și în ziua/zilele votării și atribuțiile operatorilor de calculator, inclusiv cele privind înregistrarea video-audio neîntreruptă a operațiunilor efectuate de către membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare pentru numărarea voturilor.

Totodată, este reglementată procedura de verificare a datelor de identificare ale alegătorilor, respectiv înscrierea în SIMPV a codului numeric personal al alegătorului care se prezintă la vot, astfel:

- a) preluarea codului numeric personal în ADV;
- b) verificarea codului numeric personal prin ADV;
- c) validarea operațiunii de preluare a codului numeric personal în ADV.

Proiectul de hotărâre reglementează mesajele care vor fi returnate de SIMPV, în mod distinct, pentru alegerile locale, parlamentare și prezidențiale.

De asemenea, sunt stabilite operațiunile care trebuie îndeplinite în cazul disfuncționalității SIMPV.

Totodată, se propune abrogarea Hotărârii Autorității Electorale Permanente nr. 9/2015 pentru aprobarea Normelor metodologice privind funcționarea Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal, selecția și desemnarea operatorilor de calculator ai birourilor electorale ale secțiilor de votare, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 812 din 2 noiembrie 2015, cu modificările și completările ulterioare.

3. Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

4. Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5. Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ a fost făcut public pe site-ul Autorității Electorale Permanente, potrivit Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, la data de 26 august 2019.

Față de cele mai sus arătate, am elaborat *proiectul de hotărâre privind aprobarea Normelor metodologice privind funcționarea Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal, selecția, desemnarea și atribuțiile operatorilor de calculator ai birourilor electorale ale secțiilor de votare*, pe care îl propunem spre aprobare.